

Uraseuranta tulosseminaari - AMKista uralle 12.3.2024

”Asiaa valmistuneiden liikkuvuudesta,
aluetaloudesta ja tuottavuudesta
AMK-koulutettujen näkökulmaa
painottaen”

Aluekehitysasiantuntija
Saku Vähäsantanen,
Satakuntaliitto
044 711 4350

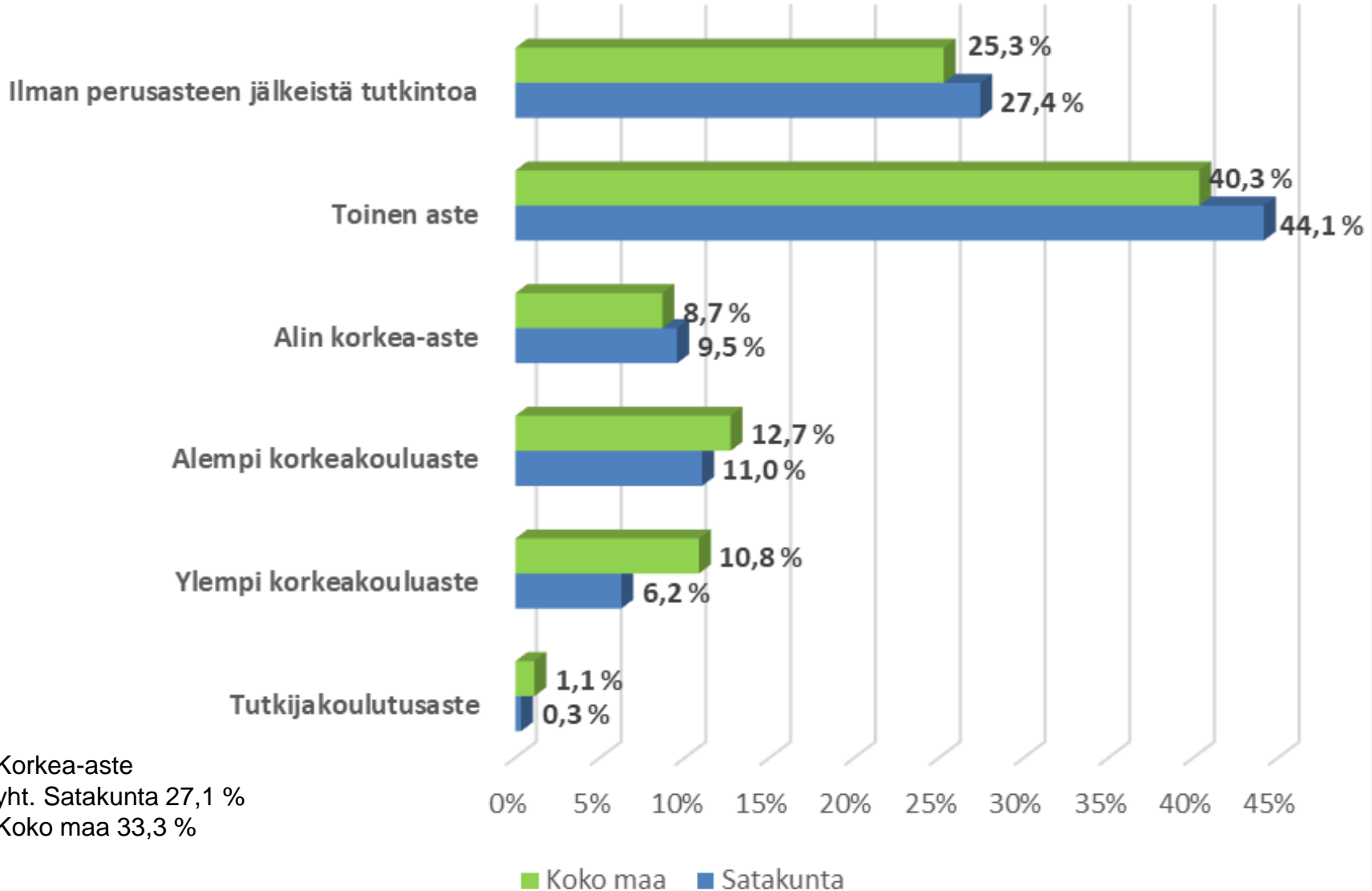
etunimi.sukunimi at
satakunta.fi

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Koulutus

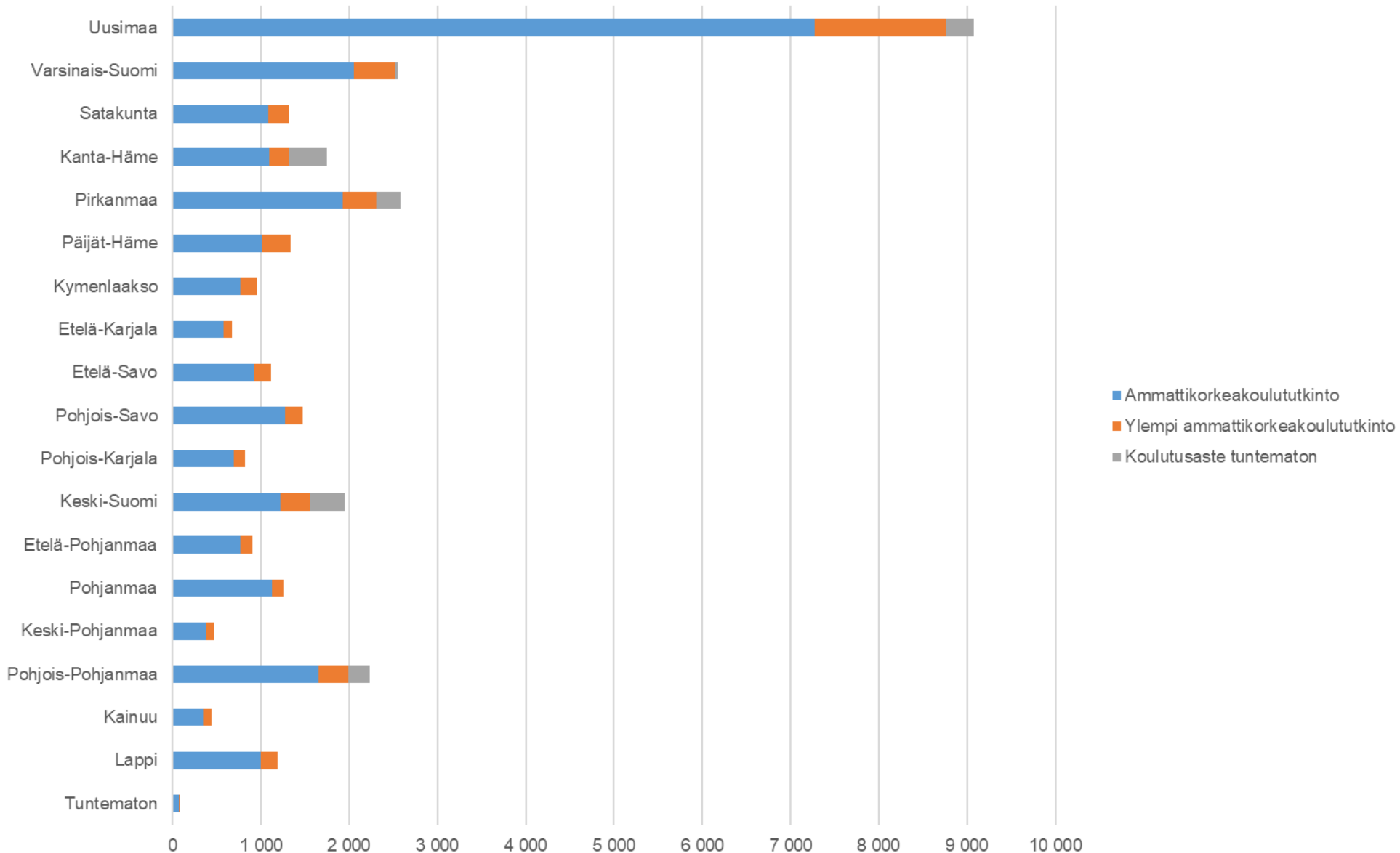
Tutkinnon suorittaneiden osuus v. 2022 Satakunta ja koko maa

AMK-tutkinnot maakunnittain v. 2023

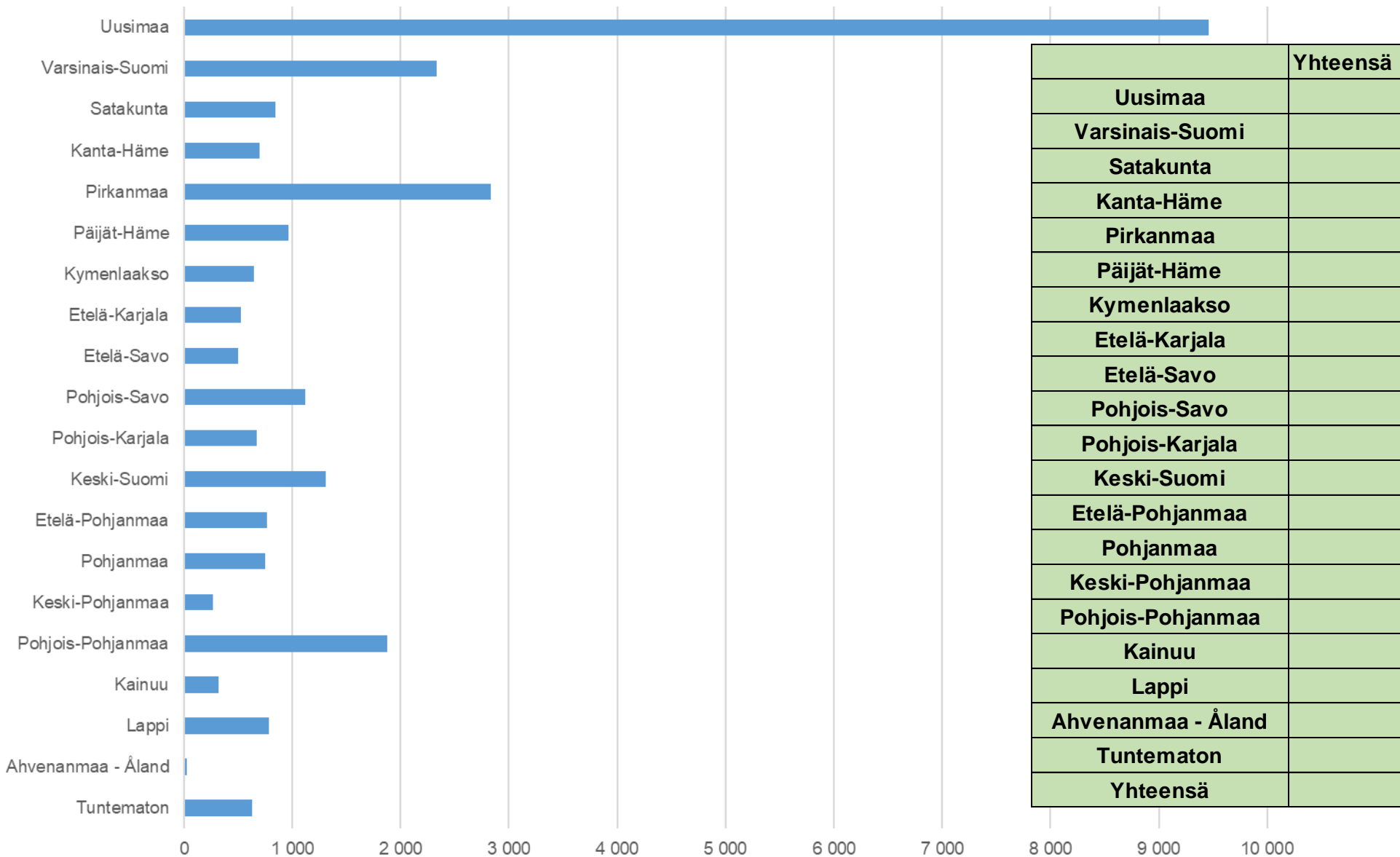
Vuoden 2023 tilanne

Ammattikorkeakoulutus: tutkinnot

Tutkinnot	Yhteensä	%
Uusimaa	9 078	28,2 %
Varsinais-Suomi	2 550	7,9 %
Satakunta	1 314	4,1 %
Kanta-Häme	1 740	5,4 %
Pirkanmaa	2 586	8,0 %
Päijät-Häme	1 332	4,1 %
Kymenlaakso	957	3,0 %
Etelä-Karjala	669	2,1 %
Etelä-Savo	1 119	3,5 %
Pohjois-Savo	1 470	4,6 %
Pohjois-Karjala	819	2,5 %
Keski-Suomi	1 947	6,1 %
Etelä-Pohjanmaa	906	2,8 %
Pohjanmaa	1 263	3,9 %
Keski-Pohjanmaa	474	1,5 %
Pohjois-Pohjanmaa	2 232	6,9 %
Kainuu	444	1,4 %
Lappi	1 191	3,7 %
Tuntematon	72	0,2 %

Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden alueellinen sijoittuminen 1 v. tutkinnon jälkeen

Vuoden 2023 tilanne

Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllistyminen

1 v. tutkinnon jälkeen	Työllinen	Päätoiminen opiskelija, koululainen	Työtön	Muut	Muuttanut maasta	Yhteensä
+ Kasvatusalat	207	21	27	9	9	273
+ Humanistiset ja taidealat	1 044	51	240	81	33	1 449
+ Yhteiskunnalliset alat	36	1-4	12	1-4		57
+ Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	5 274	159	270	267	264	6 234
+ Luonnontieteet	36	1-4	6			42
+ Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	1 647	66	150	99	45	2 007
+ Tekniikan alat	4 626	162	225	78	123	5 211
+ Maa- ja metsätalousalat	432	15	54	15		516
+ Terveys- ja hyvinvointialat	9 057	111	213	213	87	9 681
+ palvelualat	1 566	54	120	63	66	1 872
Yhteensä	23 922	648	1 314	831	627	27 342

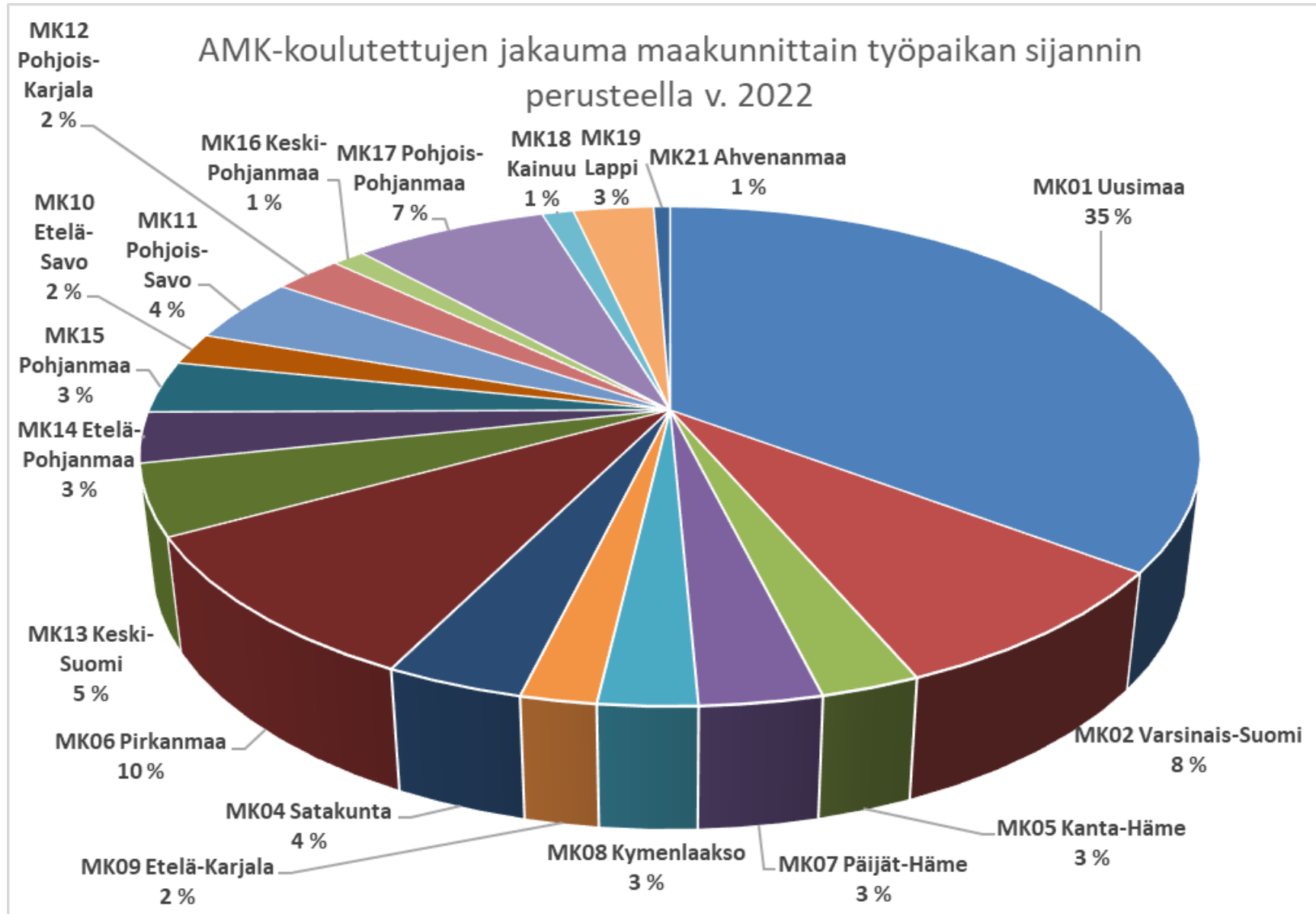
Vuoden 2021 tilanne

Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden ammattiasema - palkansaajat ja yrittäjät

1 v. tutkinnon jälkeen		palkansaaja	yrittäjä	Yhteensä
+ Kasvatusalat		195	12	207
+ Humanistiset ja taidealat		939	105	1 044
+ Yhteiskunnalliset alat		36		36
+ Kauppa, hallinto ja oikeustieteet		5 091	183	5 274
+ Luonnontieteet		33	1-4	36
+ Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)		1 620	30	1 647
+ Tekniikan alat		4 497	126	4 626
+ Maa- ja metsätalousalat		351	78	432
+ Terveys- ja hyvinvointialat		8 874	183	9 057
+ Palvelualat		1 500	66	1 566
Yhteensä		23 136	786	23 922

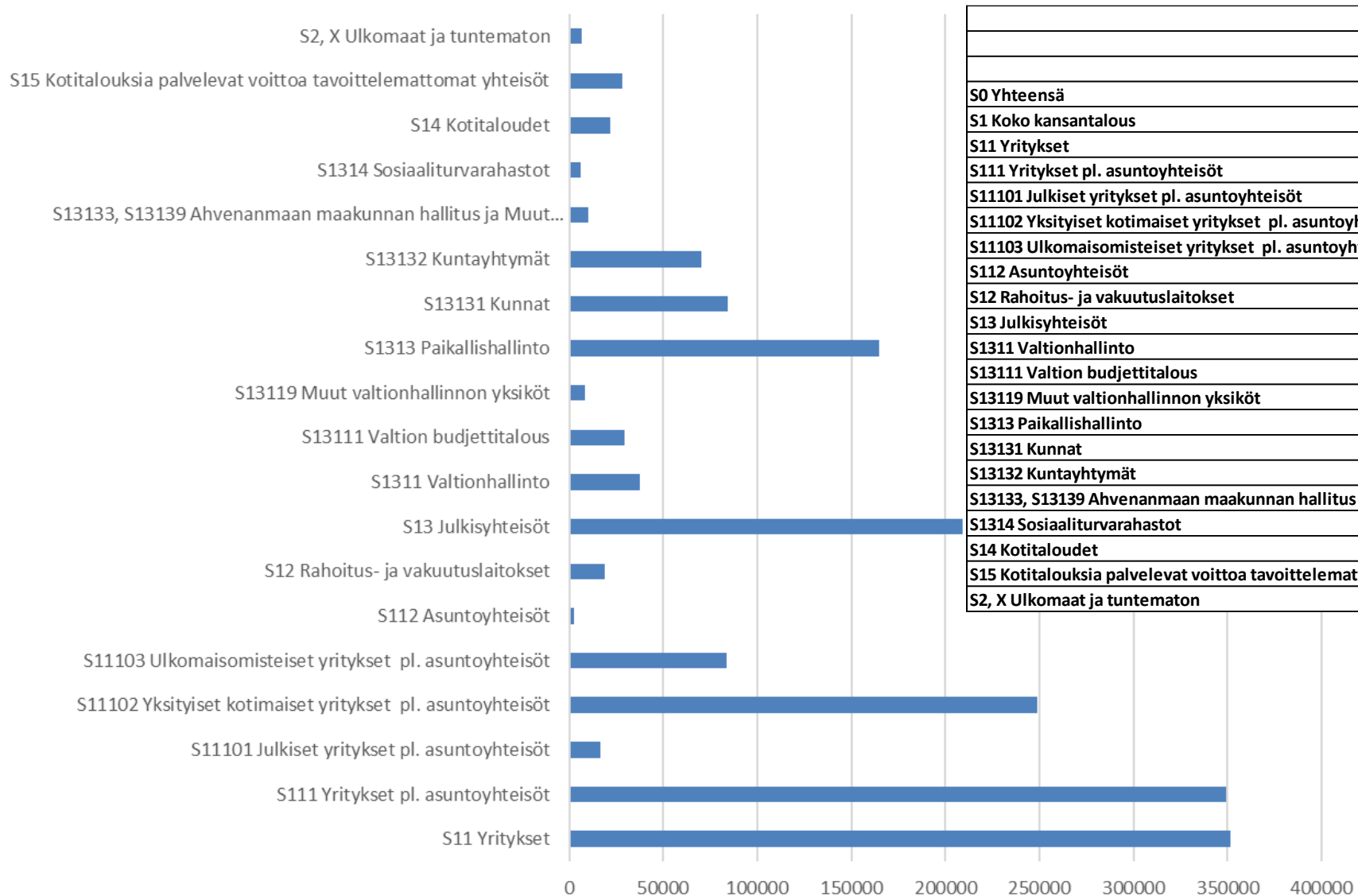
Vuoden 2021 tilanne

Sijoittuminen maakunnittain

Sijoittuminen sektoreittain, koko maa

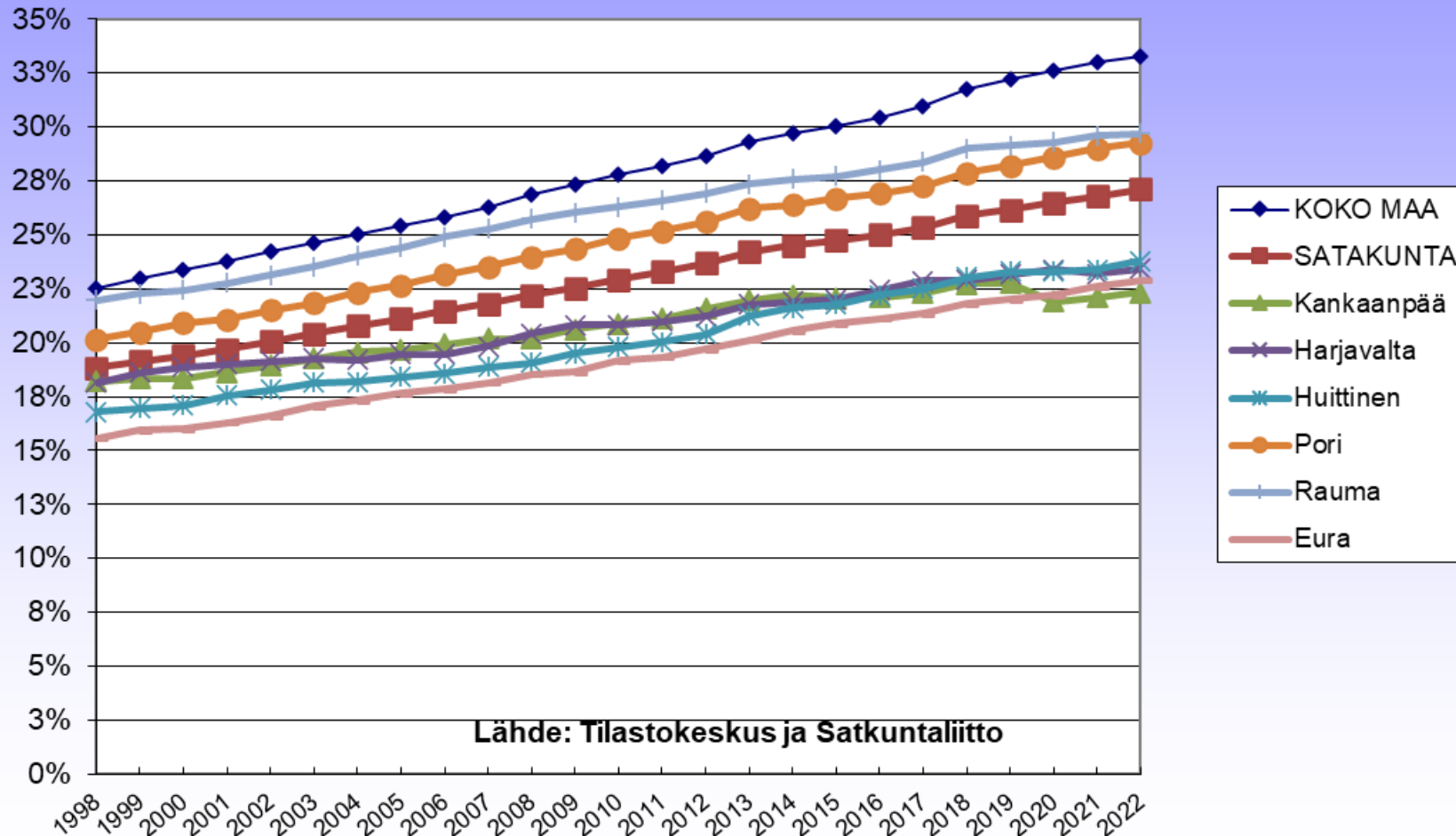
Työpaikat sektoreittain v. 2022, alin tai alempi korkeakouluaste

	2022	
	Alueella työssäkäyvät	
	KOKO MAA	Osuus %
S0 Yhteensä	636431	
S1 Koko kansantalous	629614	
S11 Yritykset	351534	55,2 %
S111 Yritykset pl. asuntoyhteisöt	349042	54,8 %
S11101 Julkiset yritykset pl. asuntoyhteisöt	16573	2,6 %
S11102 Yksityiset kotimaiset yritykset pl. asuntoyhteisöt	248956	39,1 %
S11103 Ulkomaisomisteiset yritykset pl. asuntoyhteisöt	83513	13,1 %
S112 Asuntoyhteisöt	2492	0,4 %
S12 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	18827	3,0 %
S13 Julkisyhteisöt	209036	32,8 %
S1311 Valtionhallinto	37703	5,9 %
S13111 Valtion budjettitalous	29326	4,6 %
S13119 Muut valtionhallinnon yksiköt	8377	1,3 %
S1313 Paikallishallinto	165142	25,9 %
S13131 Kunnat	84496	13,3 %
S13132 Kuntayhtymät	70302	11,0 %
S13133, S13139 Ahvenanmaan maakunnan hallitus ja Muut paikallishallinnon yksiköt	10344	1,6 %
S1314 Sosiaaliturvarahastot	6191	1,0 %
S14 Kotitaloudet	22022	3,5 %
S15 Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	28195	4,4 %
S2, X Ulkomaat ja tuntematon	6817	1,1 %

Koulutus

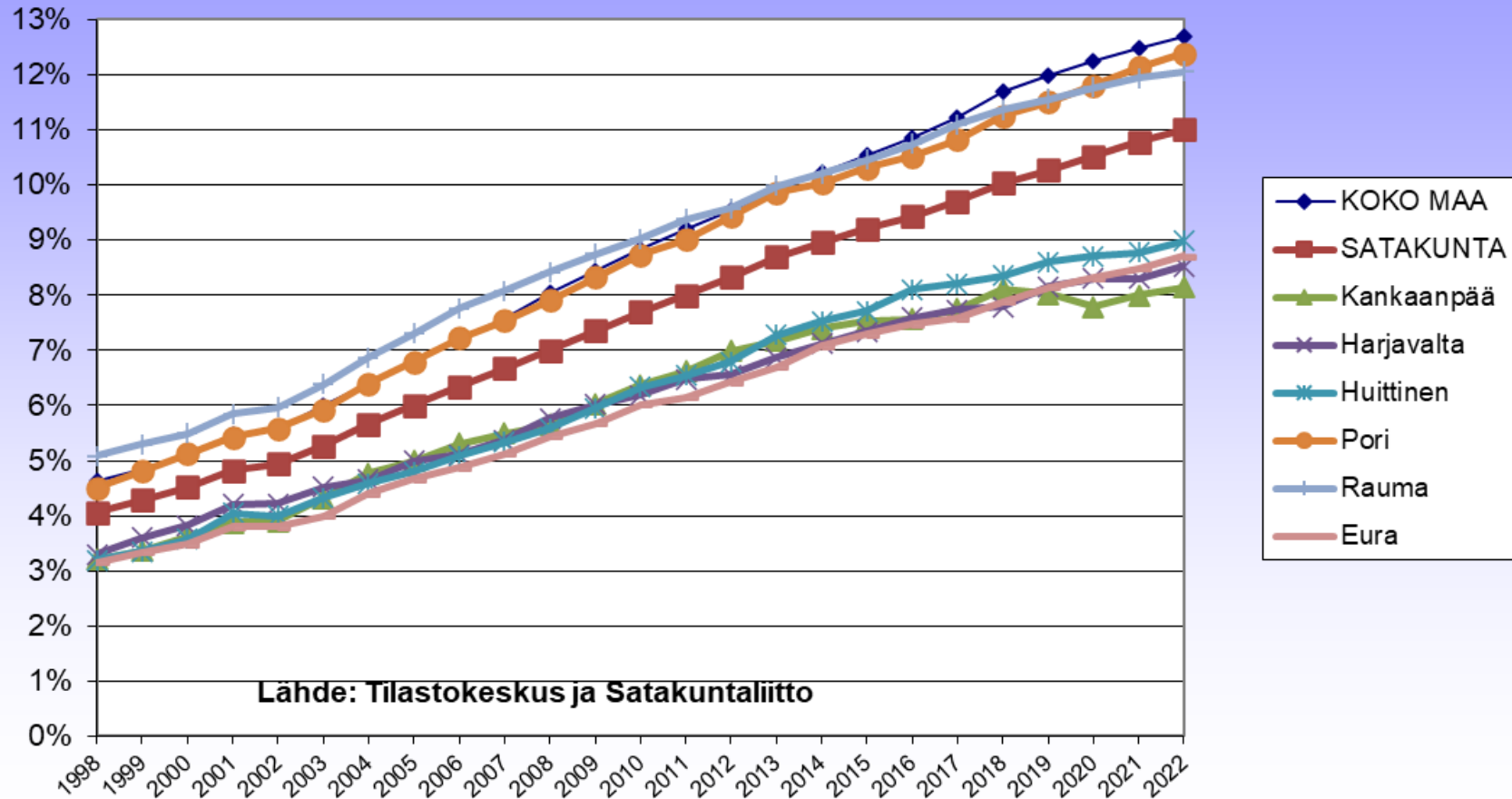
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 v. täyttäneestä väestöstä 1998-2022

Lähde: Tilastokeskus ja Satkuntaliitto

Koulutus

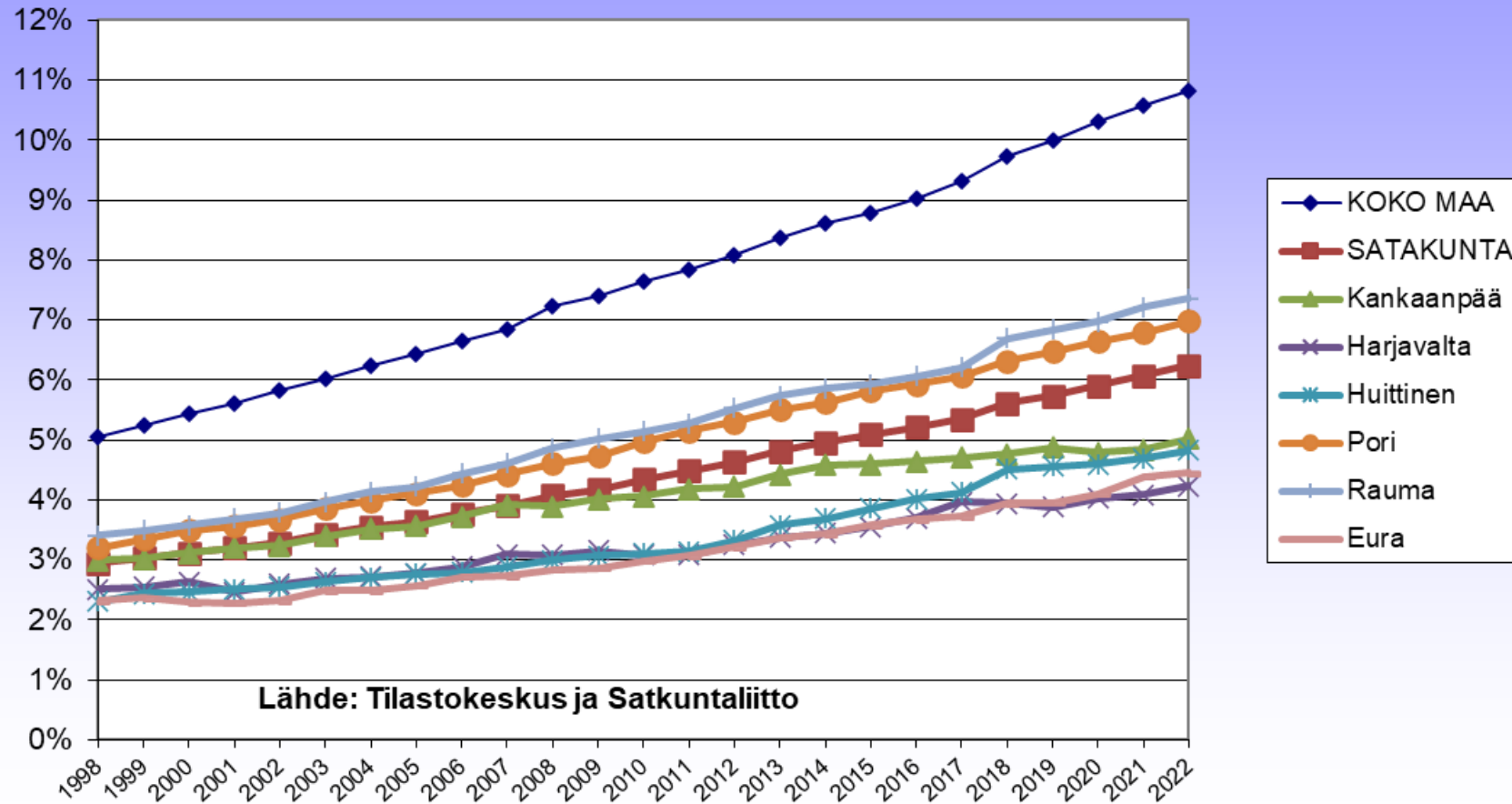
Alemman korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 v. täyttäneestä väestöstä 1998-2022

Lähde: Tilastokeskus ja Satakuntaliitto

Koulutus

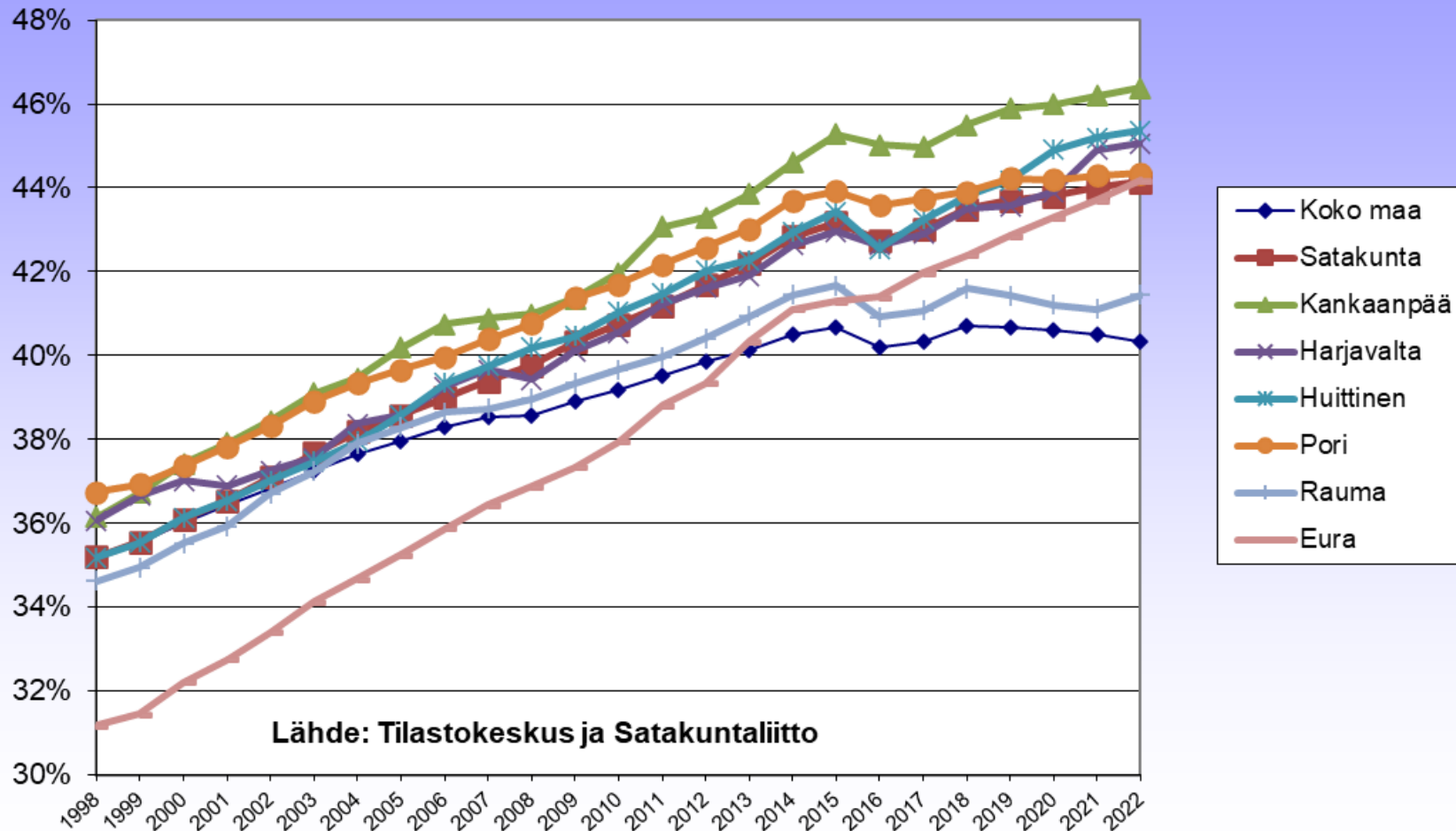
Ylemmän korkeasteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 v. täyttäneestä väestöstä 1998-2022

Lähde: Tilastokeskus ja Satkuntaliitto

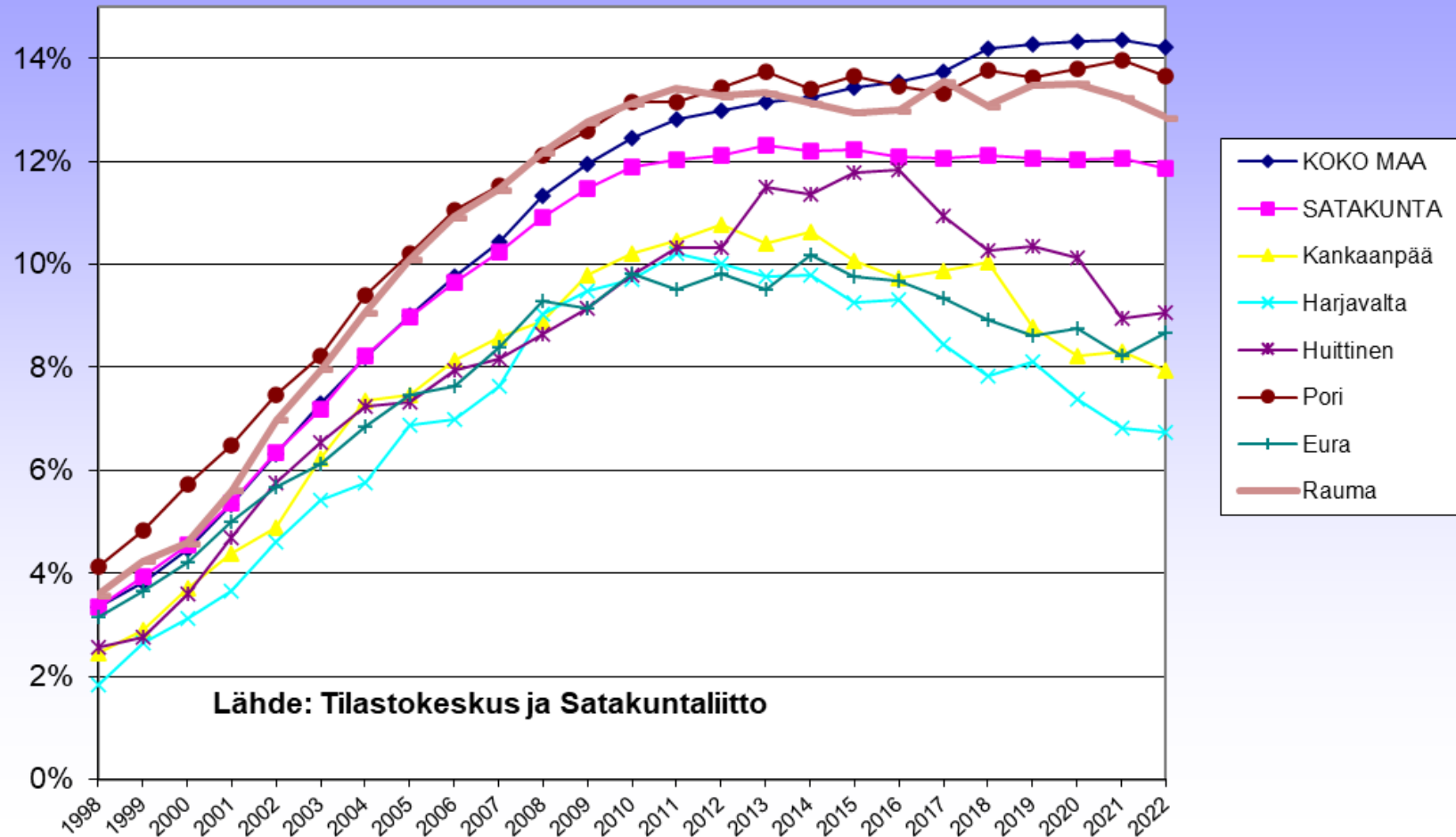
Koulutus

Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 v. täyttäneestä väestöstä 1998-2022 (henkilön korkein koulutus toinen aste, ei sis. erikoisammattikoulutusastetta)

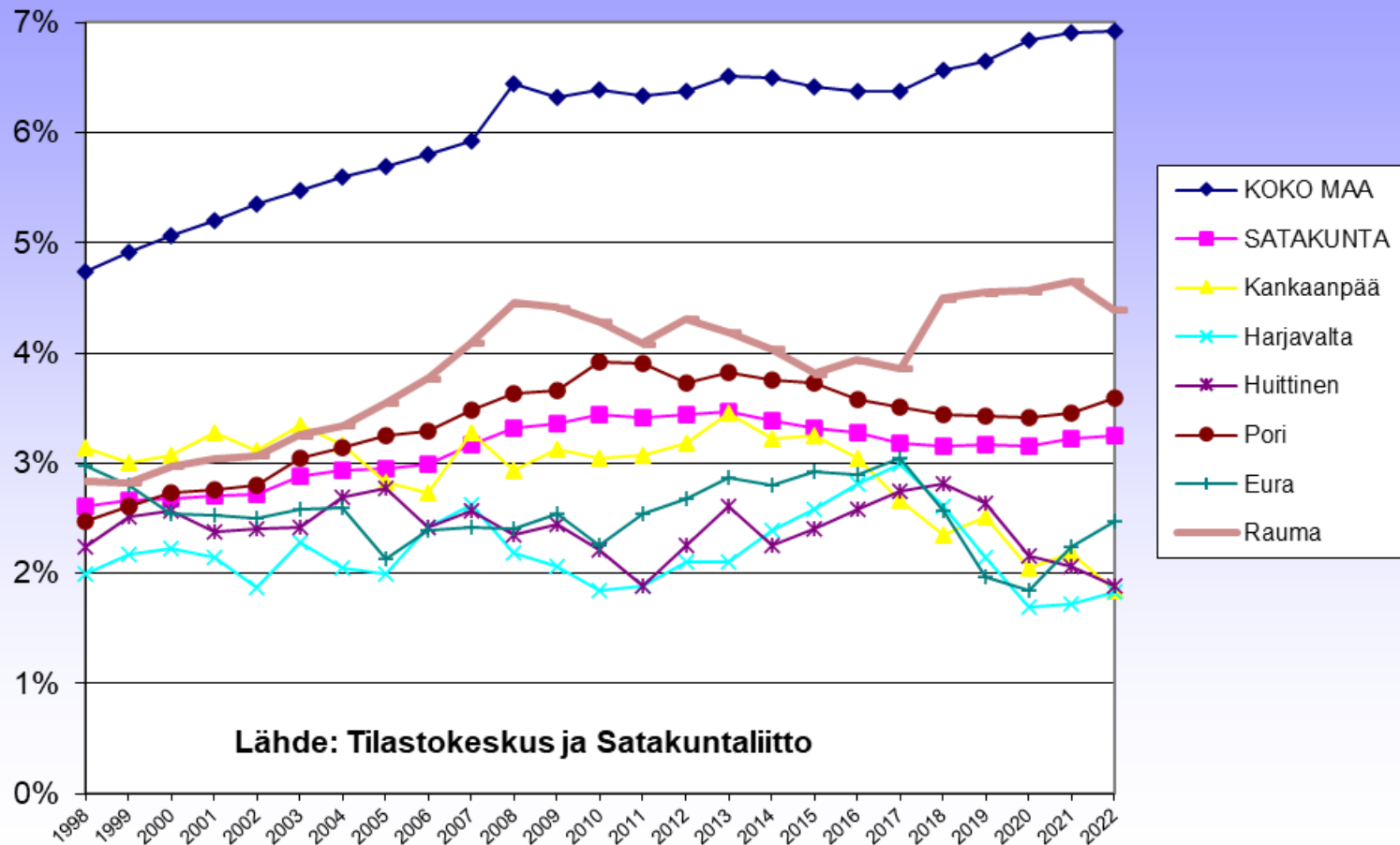
Koulutus

Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15-34 v. väestöstä 1998-2022

Koulutus

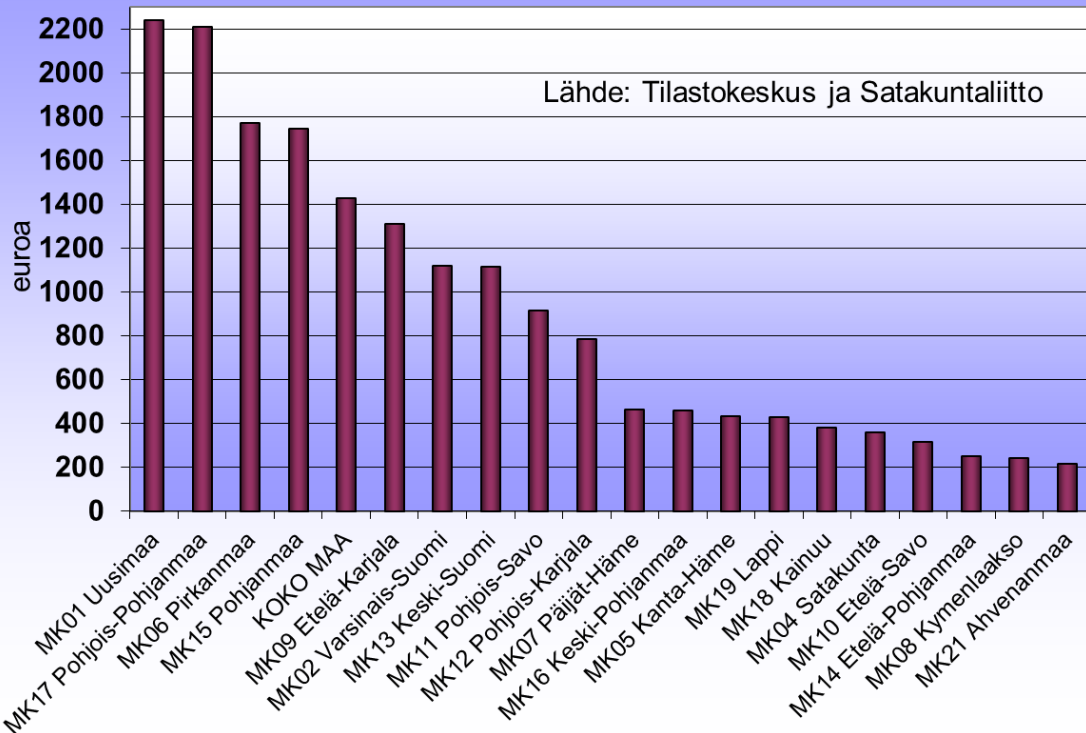
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15-34 v. väestöstä 1998-2022

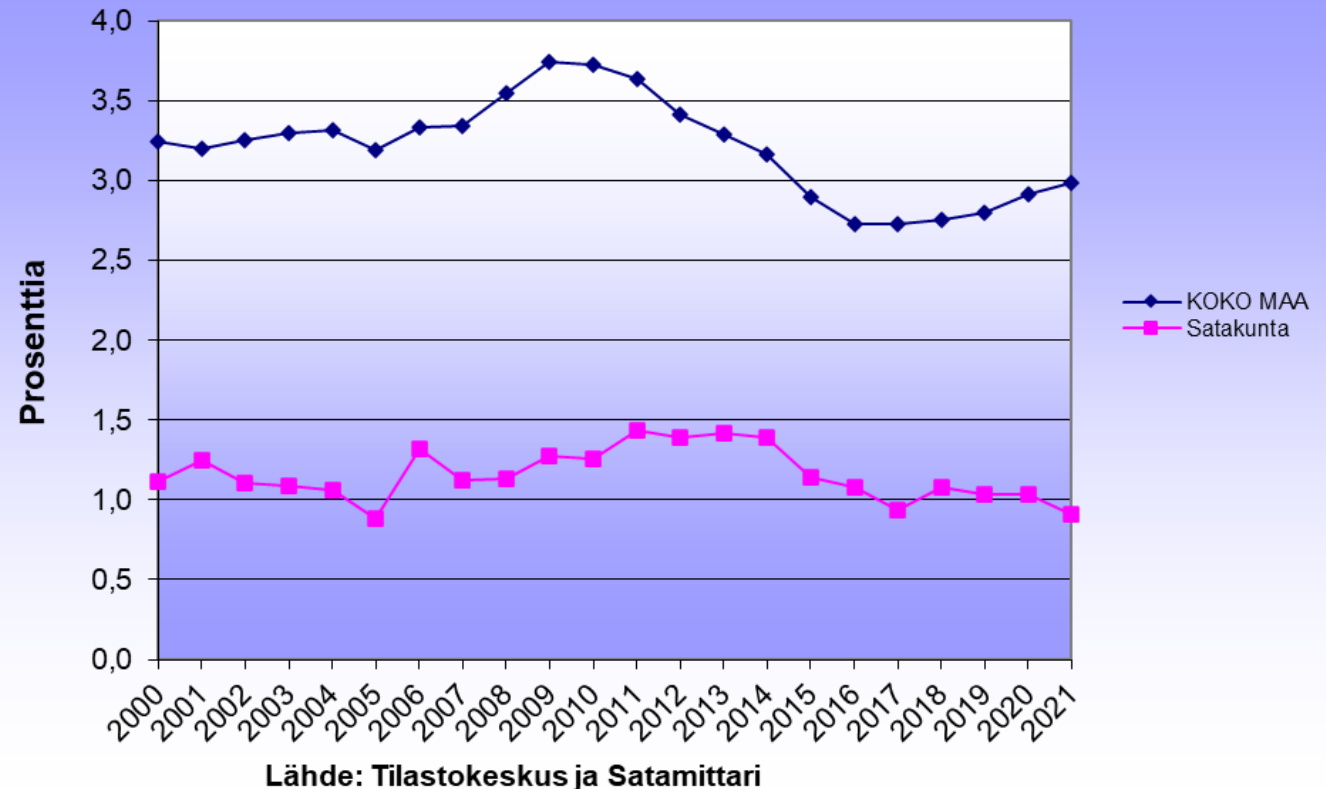
Lähde: Tilastokeskus ja Satakuntaliitto

T&k-toiminta

T&k-menot maakunnittain asukasta kohti v. 2022

T&k-menot/BKT 2000-2021

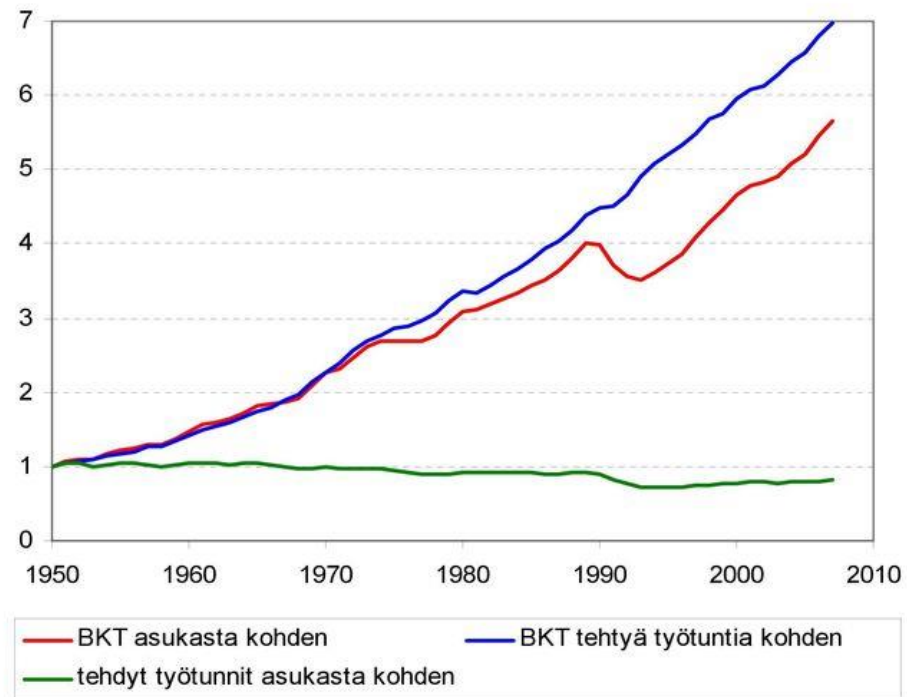

Kansantalous, työn tuottavuus

HSE

Elintaso ja sen osatekijät 1950-2008

$$\text{bkt/asukas} = \text{bkt/työtunnit} \times \text{työtunnit/asukas}$$

Vuosina
1950-2008:

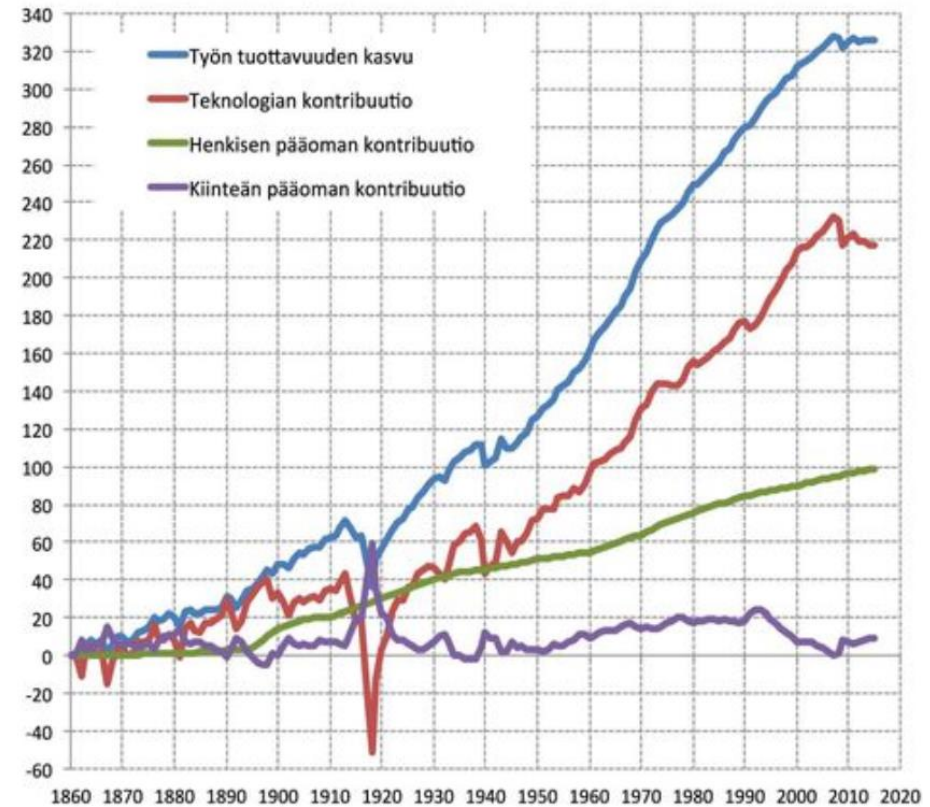
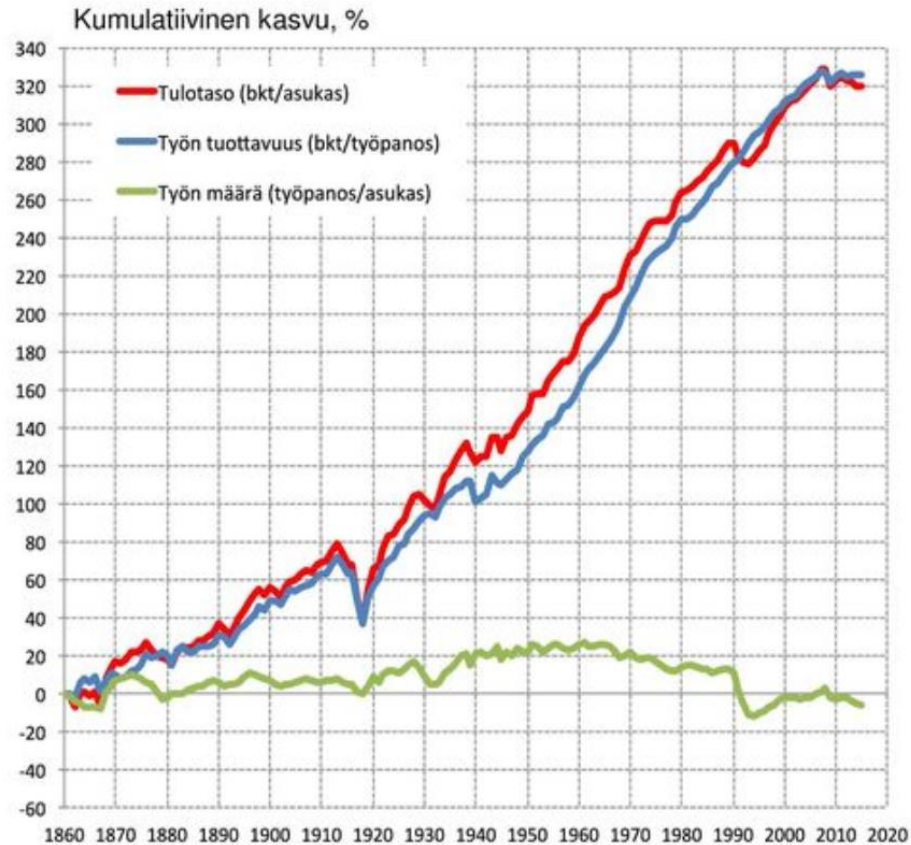
— elintaso on kasvanut liki 6-kertaiseksi

— työn tuottavuus on kasvanut 7-kertaiseksi

— työn määrä asukasta kohden on vähentynyt 20 %

Kansantalous, työn tuottavuus

Tulotaso (bkt/asukas) nousee työn tuottavuuden (bkt/työn määrä) kasvun kautta koulutuksesta ja teknologian kehityksestä – Suomen suurin haaste on tuottavuuskasvun pysähtyminen

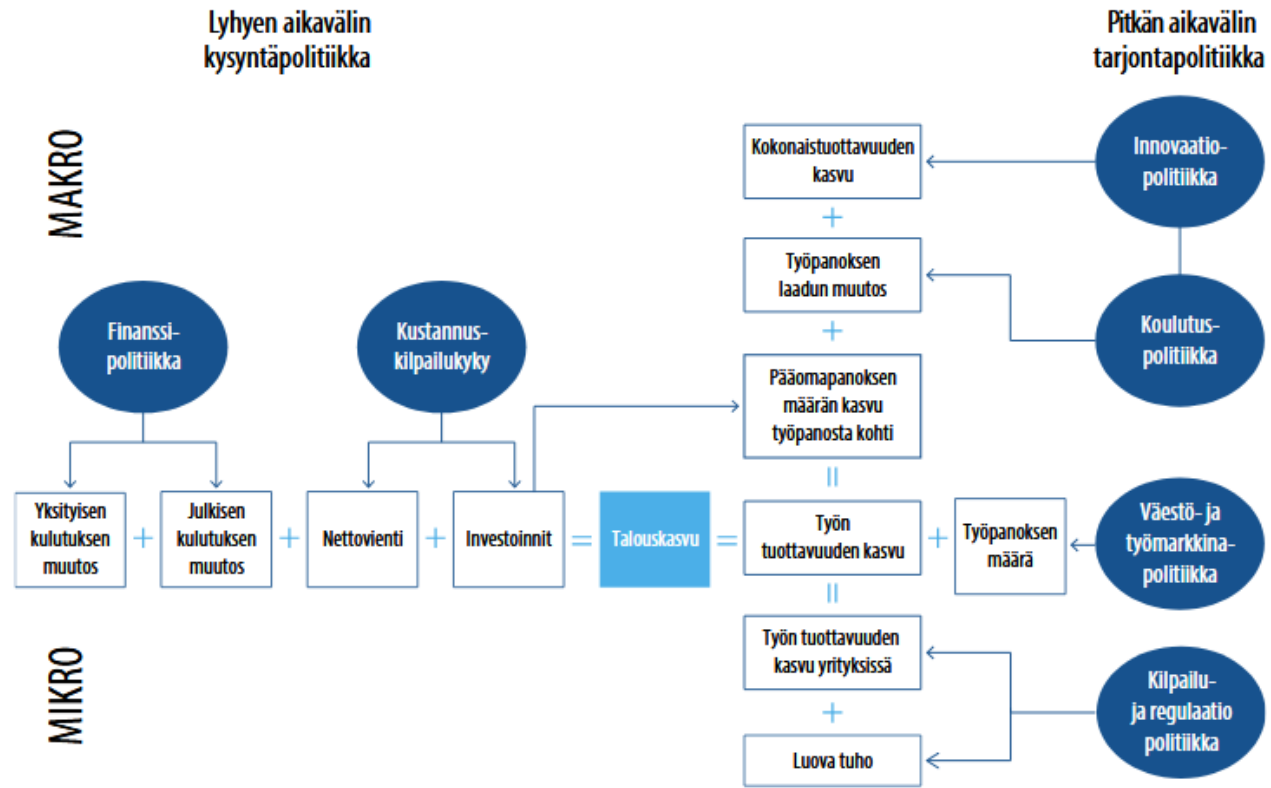

Pohjola, Suomen talouskasvu ja sen lähteet 1860-2015, *Kansantaloudellinen aikakauskirja* 3/2017

Kansantalous, työn tuottavuus

VALTIOVARAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 2019:21

Talouden kasvu on keskeisin hyvinvoinnin kohenemisen lähde. Tuottavuus ei ole kaikki kaikessa, mutta pitkällä tähtäimellä kansantalouden kyky kohentaa elintasoja ja elämän laatua riippuu lähinnä vain työn tuottavuudesta, sillä työntekijöiden keskimääräinen työ-tuntimäärä ei voi olla miten suuri hyvänsä (Krugman, 1994)

Kokonaistuottavuudella tarkoitetaan sitä osaa arvonlisäyksen kasvusta, jota ei voida selittää tuotantopanosten (työ, pääoma) kasvulla.

Taloustieteen nobelisti Solow on osoittanut, että Yhdysvaltain talous kasvoi henkeä kohti lasketun BKT:n mukaan vuosittain keskimäärin 1,64 % ajanjaksolla 1890–1995, josta aineettoman pääoman osuus oli 0,55 %, 0,17 % aiheutui työvoiman kasvusta ja loput n. 0,92 % teknisen kehityksen aiheuttamasta tuottavuuden kasvusta.

Kuvio 1.1 Talouskasvu ja tuottavuus

Lähde: Malliranta (tulossa)

Aluetalous, työn tuottavuus Satakunnassa

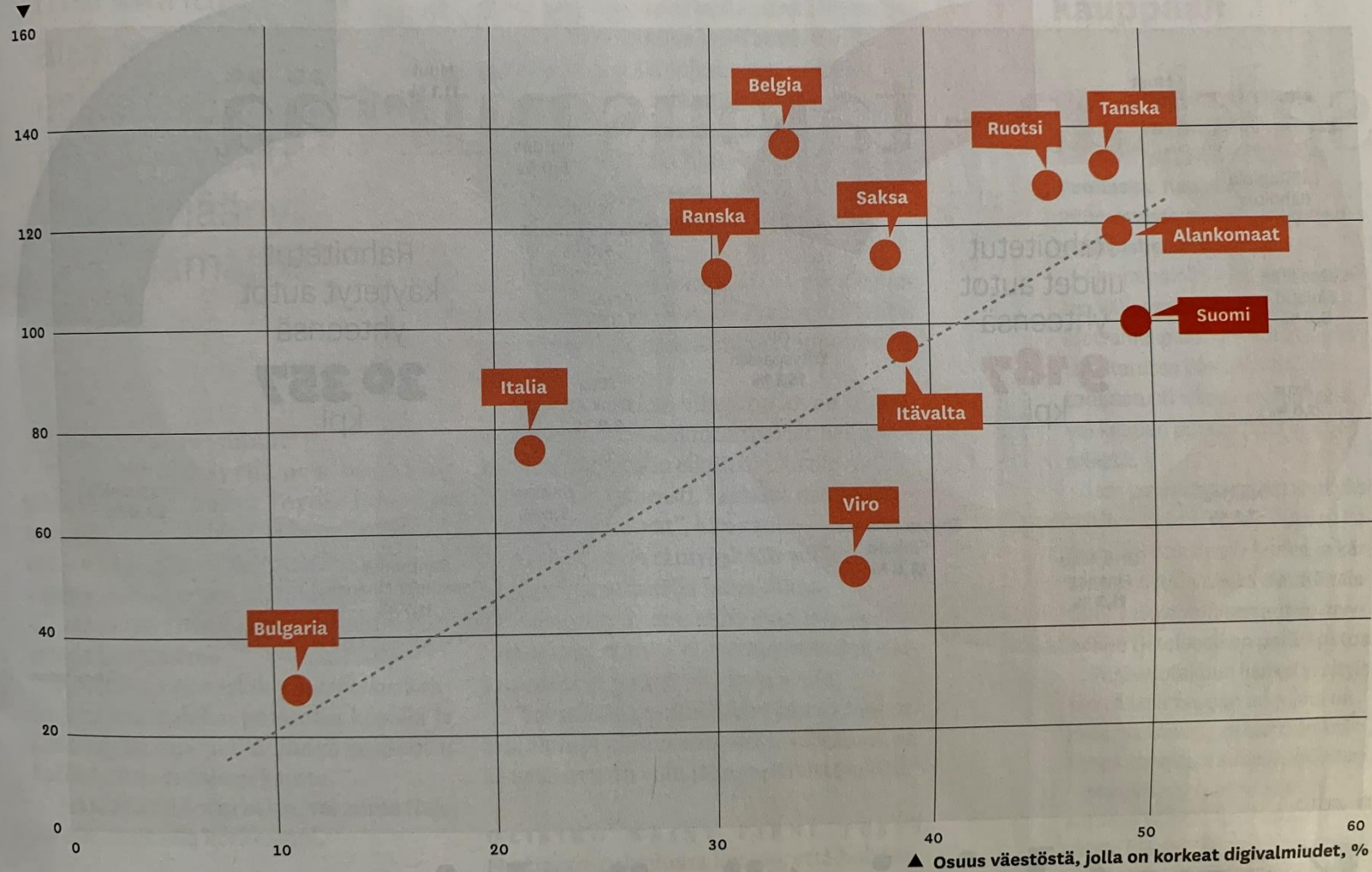
Arvonlisäys sisältää palkat, voitot, vuokrat ja poistot yms. eriä. Toimialoitusten arvonlisäysten summasta muodostuu BKT.

	Työn tuottavuus	Työn tuottavuus	Muutos €
Työn tuottavuus (arvonlisäys/työtunti, €), koko aluetalous, hinnat nimellisiä, ilman inflaation vaikutusta	2021	2010	Muutos € 10 vs. 20
Koko aluetalous, kaikki toimialat yhteensä	45,6	36,3	9,2
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	32,5	16,2	16,3
01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	16,4	9,6	6,8
02, 03 Metsätalous ja kalatalous	76,3	53,9	22,4
B-F Jalostus (05-43)	53,7	45,1	8,6
B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)	56,1	53,0	3,2
10-12 Elintarviketeollisuus ym.	40,6	40,4	0,2
13-15 Tekstiiliteollisuus	22,6	32,4	-9,8
16-18 Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	131,3	64,8	66,5
16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus	121,4	31,3	90,1
17, 18 Paperiteollisuus ja painaminen	136,7	80,5	56,3
19-22 Kemianteollisuus	50,4	56,4	-6,0
23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	51,2	44,3	6,9
24-30 Metalliteollisuus	56,9	51,5	5,4
24-25 Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	58,4	43,0	15,5
26, 27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	48,4	41,6	6,7
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	67,3	72,7	-5,4
29, 30 Kulkuneuvojen valmistus	-24,9	34,1	-59,0
31-33 Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	43,1	34,4	8,7
05-09, 13-15, 19-23, 31-39 Muu teollisuus	64,7	56,1	8,6
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto (35-39)	105,1	85,2	20,0
F Rakentaminen (41-43)	32,6	25,5	7,1
G-T Palvelut (45-98)	42,9	34,2	8,7
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	33,9	27,1	6,8
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	39,0	31,6	7,4
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	20,4	19,4	1,0
J Informaatio ja viestintä (58-63)	61,5	48,0	13,4
K Rahoitus- ja vakuutus toiminta (64-66)	81,3	51,2	30,1
681, 68209, 683, M, N Kiinteistötoiminta; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	40,1	31,0	9,1
681, 68209, 683 Muu kiinteistötoiminta	106,5	66,0	40,5
68201, 68202 Asuntojen vuokraus ja hallinta	2890,8	2708,8	181,9
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	41,0	34,9	6,1
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	31,5	23,6	7,8
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)	29,0	19,4	9,5
P Koulutus (85)	45,2	38,7	6,4
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	29,5	27,5	1,9
R, S Muut palvelut (90-96)	27,3	27,4	-0,1
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuotannossa	24,0	9,7	14,3

Työntekijöiden digivalmiuksilla on vahva yhteys työn tuottavuuteen

Markkinasektorin työn tuottavuus ja työvoiman digivalmiudet, Suomi=100

Työn tuottavuus, indeksi

Lähde: Labore, Tuottavuuslautakunta ja Eurostat

Pääoma työn tuottavuuden kasvun lähteenä – Suomi kansainvälisessä vertailussa

Prof. Matti Pohjola

Tutkimuksen keskeisin johtopäätös on, että pääoman laadun kontribuutio työn tuottavuuden kasvuun on Suomessa ollut pienempi kuin verrokkimaissamme. Investoinnit ovat meillä kohdistuneet enemmän matalan rajatuottavuuden pääomaan – asuntoihin, muihin rakennuksiin ja rakennelmiin – kuin Ruotsissa. Siellä puolestaan investoinnit korkeamman rajatuottavuuden pääomaan – ICT-laitteisiin, ohjelmistoihin ja tietokantoihin sekä tutkimukseen ja kehittämiseen – ovat olleet suuremmat kuin meillä suhteessa kokonaistuotantoon.

Vastaavanlainen ero näkyy myös elinkeinorakenteissa. Suomessa kiinteistötoiminnan osuus kansantalouden bruttoarvonlisäyksestä on 12 prosenttia, naapurimaassamme 8 prosenttia. Rakentamisen osuudet ovat vastaavasti 7 ja 6 prosenttia ja teollisuuden osuudet 18 ja 14 prosenttia. Ruotsissa puolestaan tietointensiiviset palvelut luovat arvonlisäyksestä 25 prosenttia, mutta meillä 19 prosenttia. Tietointensiiviseksi palveluiksi luokitellaan kansantalouden toimialoista informaatio ja viestintä, rahoitus ja vakuutus sekä ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta. Toimialoittain tarkastellen Ruotsin työn tuottavuuden paremman kasvun tiedetään syntyneen näissä palveluissa. Maiden välinen ero investoinneissa korkean rajatuottavuuden pääomaan on syntynyt nimenomaan tietointensiivissä palveluissa. Suomi on Ruotsia selvästi jäljessä elinkeinorakenteen muutoksessa teollisesta tietointensiiviseen palveluyhteiskuntaan. Ruotsin etumatkaa ei ole helppo kuroa umpeen ilman muutosta investointien kohdentumisessa ja laadussa.

Työn tuottavuuden kasvun hidastumisen syitä on tutkittu jo pitkään, mutta yhtä yksittäistä syytä ei sille ole löydetty. Ilmiötä ei voi selittää talouspoliittisessa keskustelussamme suosituilla työmarkkinoiden jäykkyyksillä eikä yritysten heikolla hintakilpailukyvyllä. Tuottavuuden kasvu on nimittäin hidastunut sekä työmarkkinarakenteeltaan että hintakilpailukyvyltään erilaisissa kansantalouksissa.

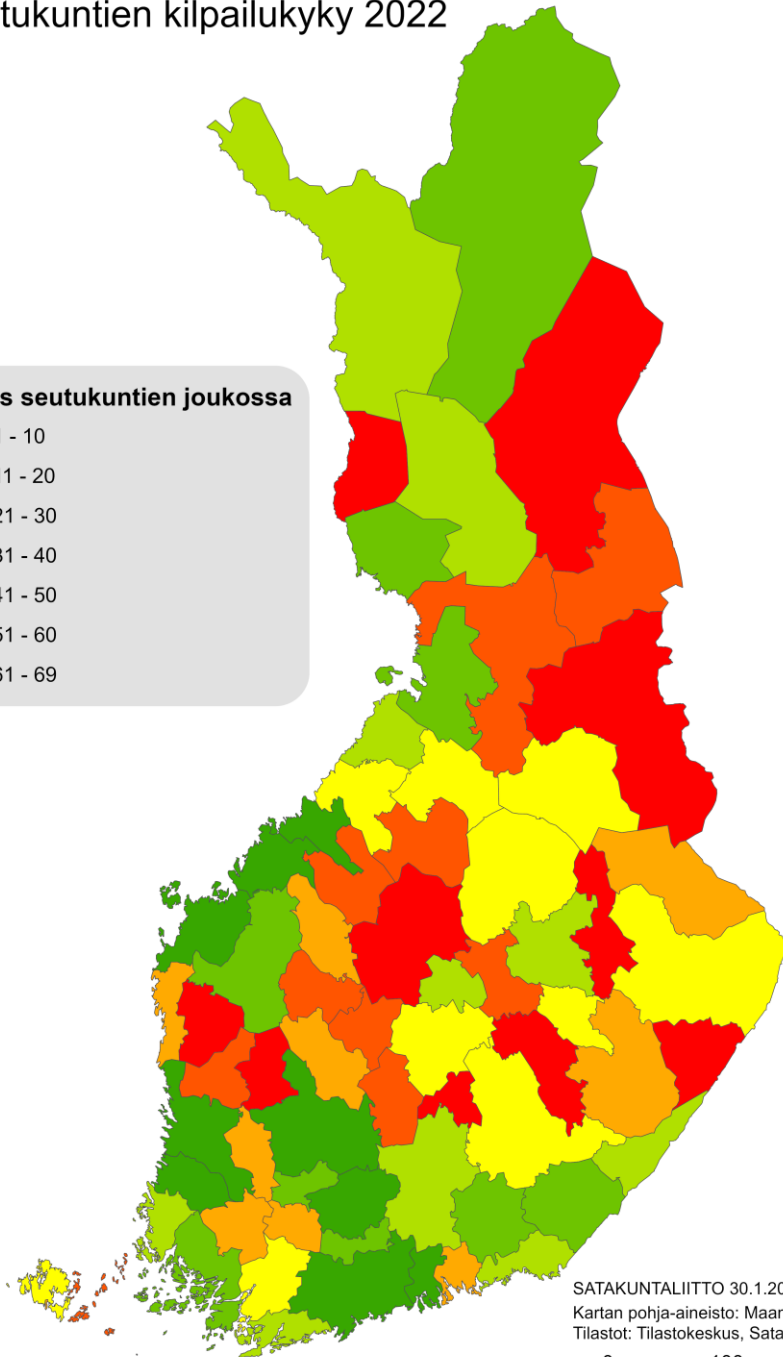
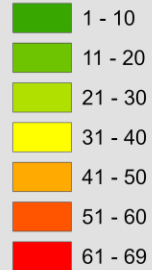

SUOMEN SEUTUKUNTIEN

KILPAILUKYKY vuonna 2022: viiden tekijän mittaristo (seutukuntia 69 kpl). Muuttujat ovat

- työn tuottavuus (liikevaihto/henkilötyövuosi),
- työllisyysaste,
- koulutustaso (korkeakoulutettujen osuus),
- yrittäjädynamiikka (aloittaneet ja lopettaneet/yrittäjäkanta) ja
- teollisuusvaltaisuus (teollisuuden osuus liikevaihdosta).

Sijoitus seutukuntien joukossa

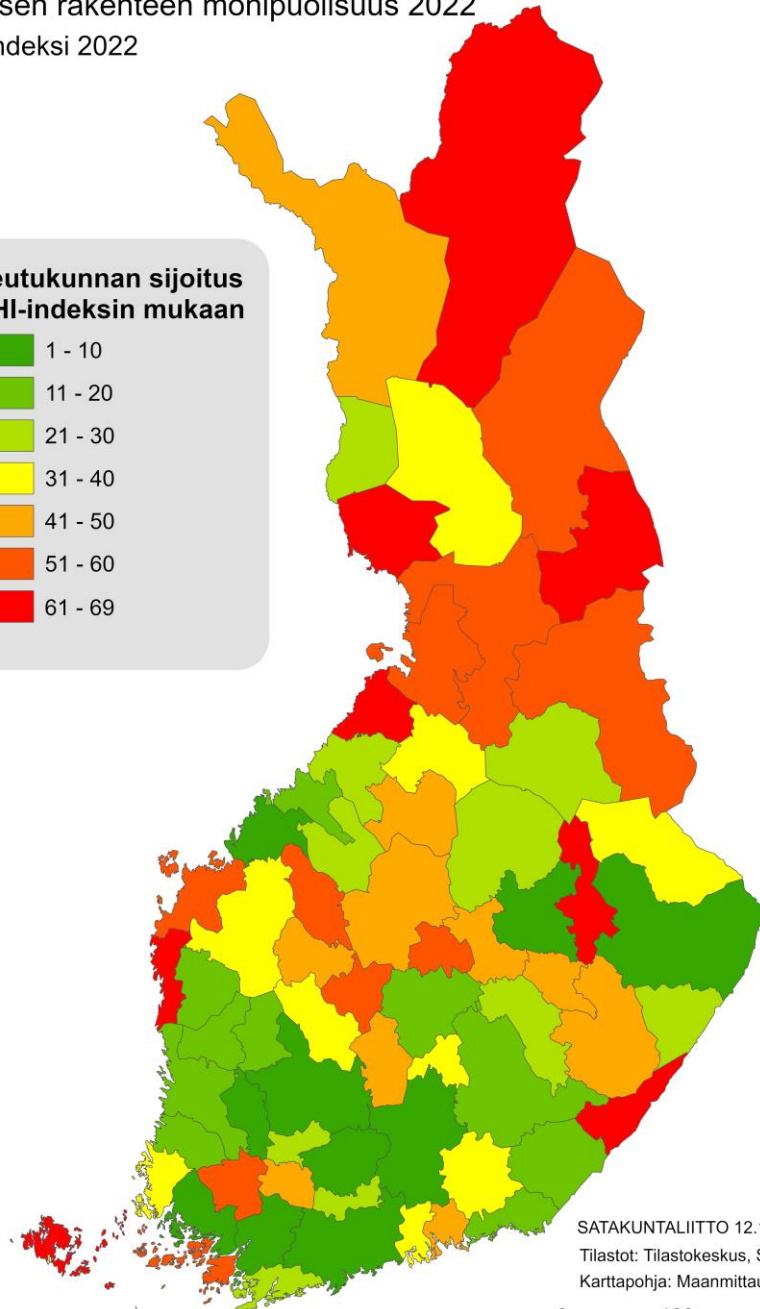

Ne kuvaavat karkeasti alueen kykyä luoda arvonlisäystä eli BKT:tä. Satakunnasta Porin ja etenkin Rauman seutukunta menestyvät mainiosti vahvan teollisuutensa ansiosta. Pohjois-Satakunnan BKT/capita on silti selvästi parempi kuin mittari antaa olettaa. Suluissa on sijoitus v. 2011 (vuodesta 2020 alkaen ei enää tietoja innovatiivisuudesta, kuten aiempina vuosina):

Rauman seutukunta on sijalla **7 (7)**,
Porin seutukunta on sijalla **9 (14)** ja
Pohjois-Satakunta sijalla **55 (47)**

Seutukunnan sijoitus
HHI-indeksin mukaan

SATAKUNTALIITTO 12.1.2024/sva, vri
Tilastot: Tilastokeskus, Satakuntaliitto
Karttapohja: Maanmittauslaitos

0 100 200 Km

Vihreällä monipuolisimman teollisuuden rakenteen (TOL C) seutukunnat, punaisella heikoimmat (v. 2022),
Porin seutukunta sijalla 13,
Pohjois-Satakunta sijalla 14 ja
Rauman seutukunta sijalla 18
69 seutukunnan joukossa.

Maakunnittain Satakunta on sijalla 6
19 maakunnan joukossa.

Satakunnan resilienssi on melko vahva!

JALOSTUKSEN (TEOLLISUUS, ENERGIA JA RAKENTAMINEN)

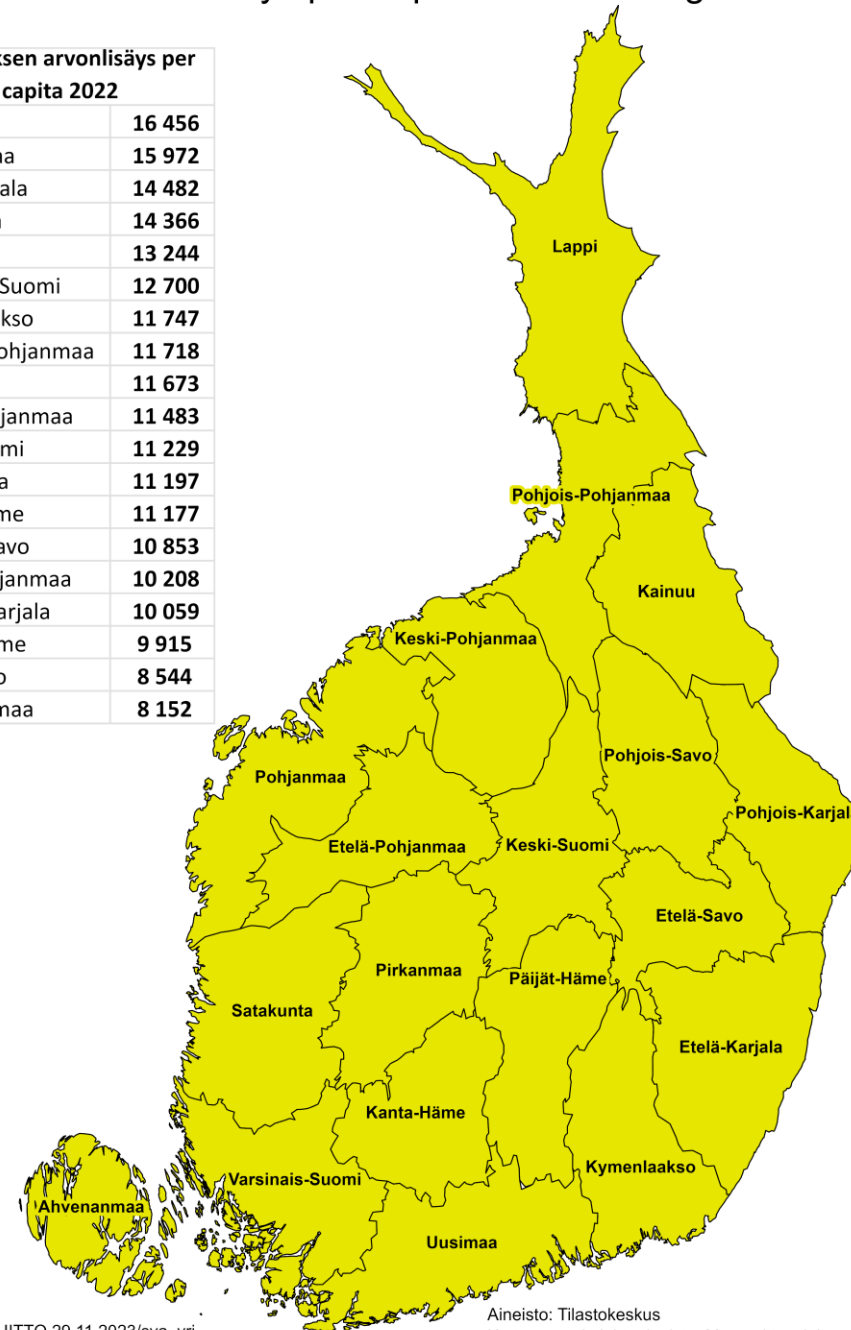
ARVONLISÄYS PER CAPITA vuonna 2022 (ennakkotieto) on Satakunnassa 4. korkein 19 maakunnasta (eli tavallaan BKT per capita jalostuksen, eli teollisuuden, energiantuotannon ja rakentamisen osalta).

Tämä kuvaa Satakunnan vahvaa kykyä tuottaa korkean jalostusarvon tuotteita, joita menee runsaasti myös vientiin. Siten Satakunta on kokoaan suurempi hyvinvoinnin tuottaja Suomessa.

V. 2021 Rauman seutu oli sijalla 8, Porin seutu sijalla 32 ja Pohjois-Satakunta sijalla 38 69:stä seutukunnasta.

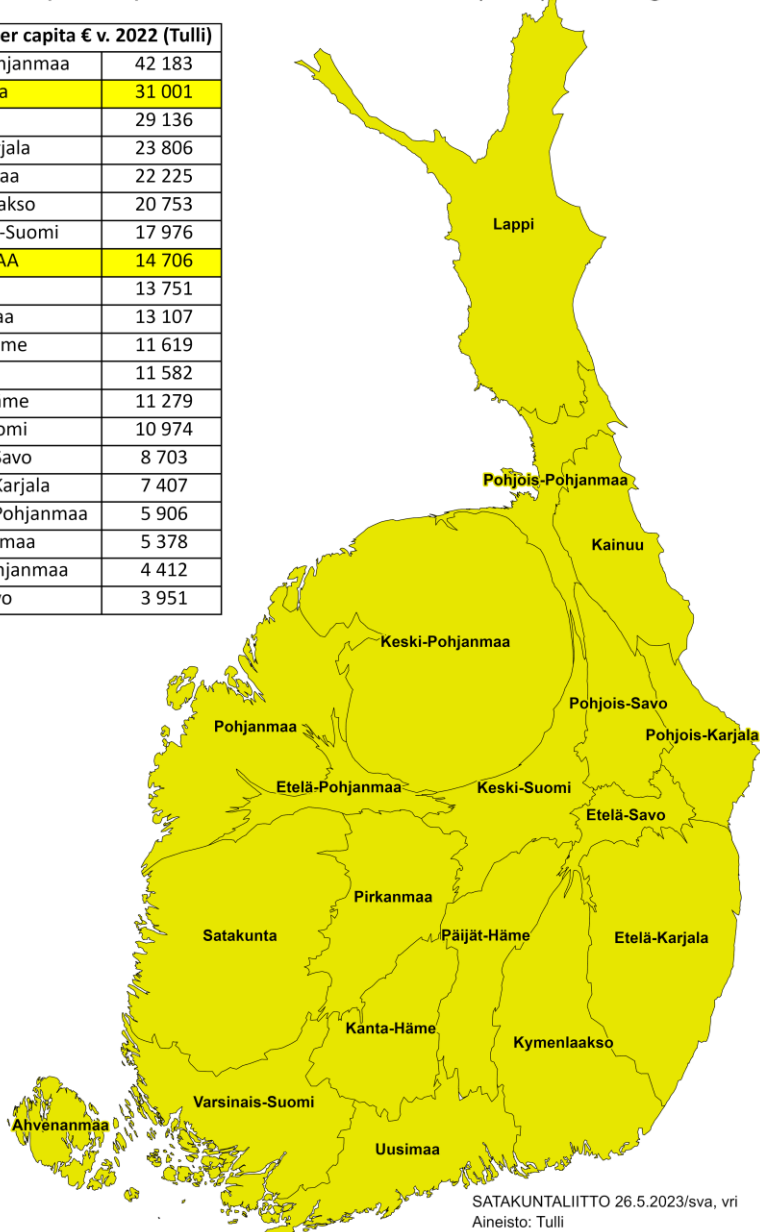
Jalostuksen arvonlisäys per capita 2022 - kartogrammi

Jalostuksen arvonlisäys per capita 2022	
Lappi	16 456
Pohjanmaa	15 972
Etelä-Karjala	14 482
Satakunta	14 366
Uusimaa	13 244
Varsinais-Suomi	12 700
Kymenlaakso	11 747
Pohjois-Pohjanmaa	11 718
Kainuu	11 673
Keski-Pohjanmaa	11 483
Keski-Suomi	11 229
Pirkanmaa	11 197
Päijät-Häme	11 177
Pohjois-Savo	10 853
Etelä-Pohjanmaa	10 208
Pohjois-Karjala	10 059
Kanta-Häme	9 915
Etelä-Savo	8 544
Ahvenanmaa	8 152

Vienti per capita maakunnittain 2022 (Tulli) - kartogrammi

Vienti per capita € v. 2022 (Tulli)	
Keski-Pohjanmaa	42 183
Satakunta	31 001
Lappi	29 136
Etelä-Karjala	23 806
Pohjanmaa	22 225
Kymenlaakso	20 753
Varsinais-Suomi	17 976
KOKO MAA	14 706
Uusimaa	13 751
Pirkanmaa	13 107
Päijät-Häme	11 619
Kainuu	11 582
Kanta-Häme	11 279
Keski-Suomi	10 974
Pohjois-Savo	8 703
Pohjois-Karjala	7 407
Pohjois-Pohjanmaa	5 906
Ahvenanmaa	5 378
Etelä-Pohjanmaa	4 412
Etelä-Savo	3 951

SATAKUNTALIITTO 26.5.2023/sva, vri
Aineisto: Tulli
Kartogrammin lähtöaineisto: Maanmittauslaitos

VIENTI VAHVUUTENA

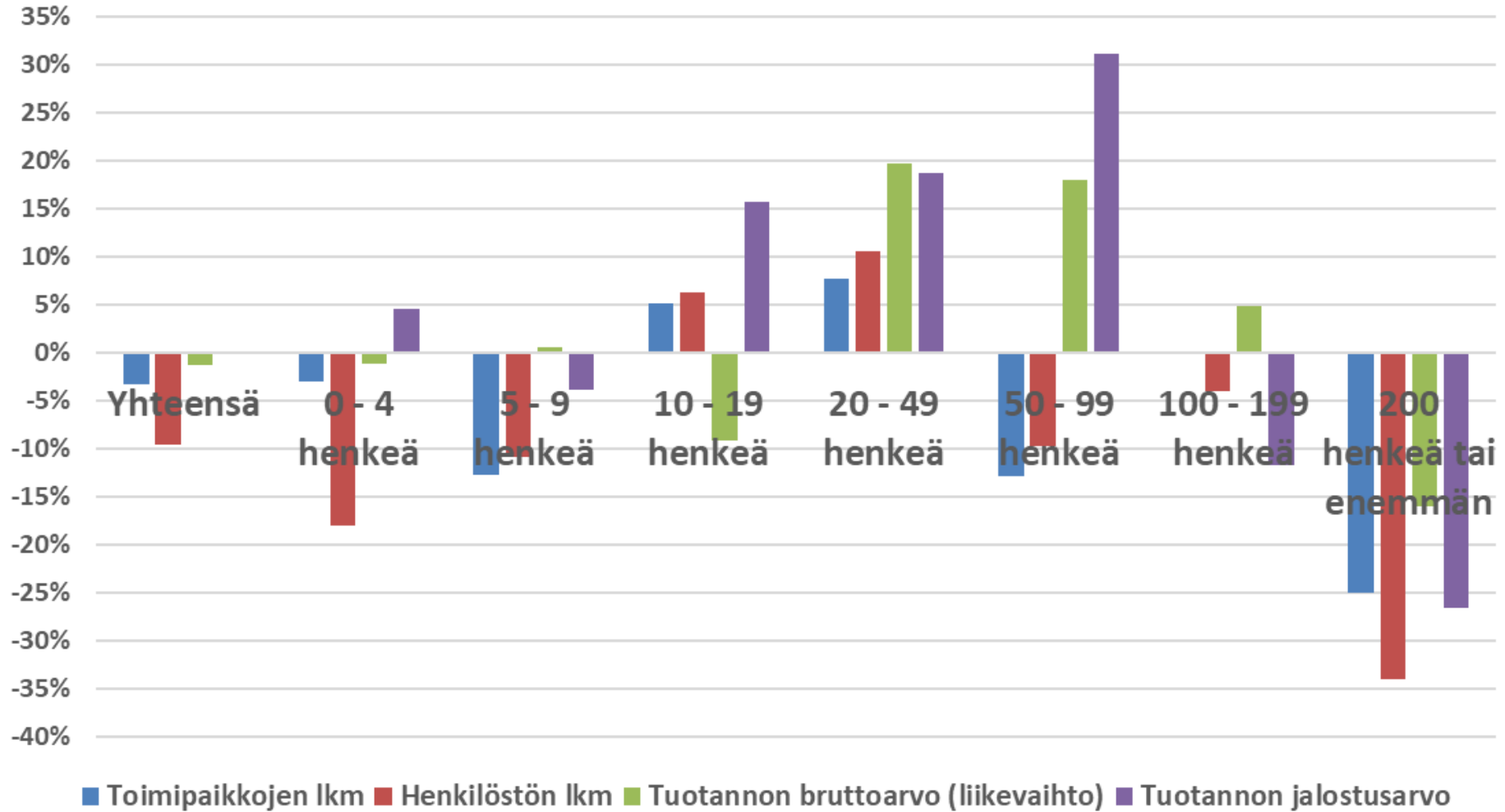
Vienti per capita € v. 2022 (Tulli)	
Keski-Pohjanmaa	42 183
Satakunta	31 001
Lappi	29 136
Etelä-Karjala	23 806
Pohjanmaa	22 225
Kymenlaakso	20 753
Varsinais-Suomi	17 976
KOKO MAA	14 706
Uusimaa	13 751
Pirkanmaa	13 107
Päijät-Häme	11 619
Kainuu	11 582
Kanta-Häme	11 279
Keski-Suomi	10 974
Pohjois-Savo	8 703
Pohjois-Karjala	7 407
Pohjois-Pohjanmaa	5 906
Ahvenanmaa	5 378
Etelä-Pohjanmaa	4 412
Etelä-Savo	3 951

Tilastokeskus ja Tulli

Satakunnassa henkeä kohti laskettu vienti on yli kaksinkertainen maan keskiarvoon verrattuna ja ohittaa useat väestönkasvun maakunnat. Vuonna 2022 arvo kasvoi edelleen.

SATAKUNNAN YRITYSTEN KASVU

Yrityskokoluokkien muutos Satakunnassa 2013-2020

SATAKUNNAN NOUSUTRENDEJÄ 2010-2022

Metallien jalostus

115,5 %

Yksityiset SOTE-palvelut

114,5 %

Automaatio- ja robotiikka-klusteri

106,8 %

Sähkö- ja elektroniikkateollisuus

66,9 %

Teknoliateollisuus

65,3 %

Elintarviketeollisuus

53,1 %

Liike-elämän palvelut

49,5 %

Rakentaminen

49,1 %

Tukku- ja vähittäiskauppa

39,3 %

Nopein liikevaihdon kasvu 2010-2022*

*Kyseessä suurimmat päätoimialat karkealla jaolla,

Toimialat keskimäärin 40,1 %
Teollisuus keskimäärin 34,4 %

Satakunnassa on runsaasti nousevia aloja ja rakenteellisia vahvuuksia, joilla on vaikutusta alueen talouskasvuun.

Tilastokeskus 2022

4.1.2024

SATAKUNTA YKKÖNEN VIHREÄN SIIRTYMÄN INVESTOINNEISSA!

Vihreän siirtymän investoinnit maakunnittain

Päivitetty: 22.1.2024

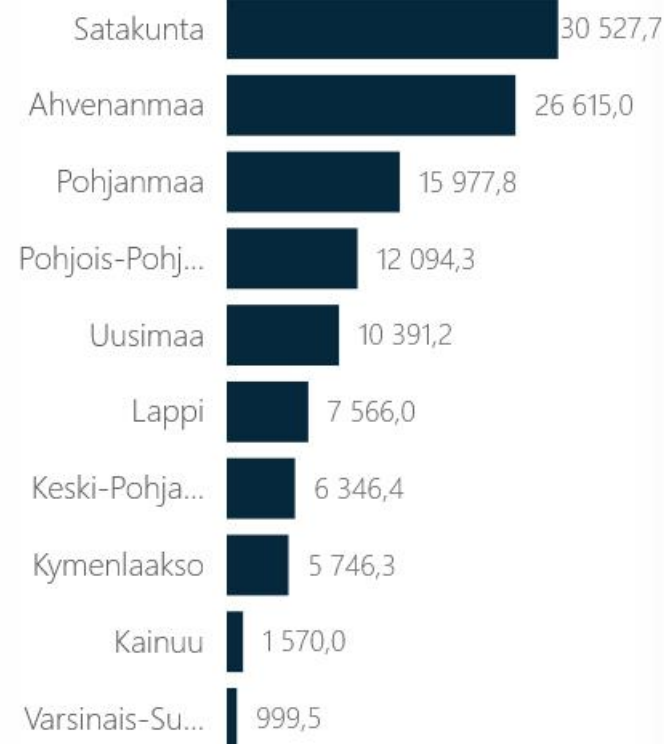
Paikkakunnittain

Maakunnittain

Investoinnin kohde

- Akkuteknologiat
- Aurinkovoima
- Bioenergia
- Biohiili
- Biojalostamo
- Biokaasu
- Biotuotteet
- Datakeskus
- Energiavarasto
- Fossiilisten korvaaminen
- Hiilidioksidin talteenotto
- Hukkalämpö
- Kasvipohjaiset ruokatuotteet
- Kiertotalous
- Lämmitys
- Lämpöpumput
- Maatuulivoima
- Merituulivoima

Investoinnit maakunnittain

Investoinnit paikkakunnittain

